

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku A. J. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.
przy udziale zainteresowanego A. Sp. z o.o. z siedzibą w O.
o ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 października 2016 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 29 kwietnia 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. oddala wniosek A. J. G. o zwrot kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...), III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O. od wyroku Sądu Okręgowego w O., Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4 listopada 2014 r., zmieniającego decyzję tego organu z dnia 10 grudnia 2013 r., stwierdzającą, że A. J. G. jako pracownik u płatnika składek A., Spółki z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 maja 2013 r.

Sądy *meriti* ustaliły, że wnioskodawczyni zgłosiła wykonywanie pozarolniczej działalności gospodarczej w dniu 1 października 2010 r., a od dnia 1 listopada

2012 r. podjęła zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w A.J. z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 4.500 zł. Z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od dnia 1 listopada 2012 r. do dnia 31 marca 2013 r. podlegała tylko obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Ze względu na problemy zdrowotne K.J. – jej ojca i głównej księgowej spółki, na prośbę ojca w dniu 1 maja 2013 r. zawarła z A. umowę o pracę na czas określony do dnia 31 sierpnia 2015 r. na stanowisku księgowej w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem miesięcznym 11.000,00 zł. Miała do tego kwalifikacje wynikające z ukończenia kierunku Finanse i Rachunkowość na Wydziale Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły [...] w W.. W okresie od dnia 2 maja 2013 r. do dnia 12 lipca 2013 r. świadczyła pracę, a od dnia 13 lipca 2013 r. przebywała na urlopie macierzyńskim w związku z urodzeniem dziecka. Sądy nie uwzględniły argumentacji organu ubezpieczeń społecznych co do nieważności umowy z dnia 1 maja 2013 r. ze względu na jej zawarcie w stanie zaawansowanej ciąży, opóźnienie zgłoszenia do ubezpieczenia i zmianę tytułu ubezpieczenia od dnia 1 maja 2013 r. na ubezpieczenie w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Przyjęły, że podjęcie przez pracownika pracy i przyjęcie tej pracy przez pracodawcę wyklucza uznanie zawartej umowy za pozorną (art. 83 § 1 k.c.), a także, że jej zawarcie nie stanowiło naruszenia zasad współżycia społecznego nawet gdyby jedynym powodem jej zawarcia była chęć podlegania ubezpieczeniom społecznym (art. 58 § 1 k.c.). Także pokrewieństwo między wnioskodawczynią i członkami zainteresowanej spółki nie miało znaczenia dla ważności umowy.

Skargę kasacyjną organu ubezpieczeń społecznych oparto na podstawie naruszenia przepisów postępowania - art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie zarzutów apelacji w zakresie naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego, które wskazywały między innymi na to, że „wnioskodawczyni nie była pracownikiem A., a sporadycznie wykonywane przez nią czynności na rzecz wymienionego podmiotu były świadczone na podstawie innej niż umowa o pracę, a ponadto, że „zawarcie przez nią umowy o pracę z dnia 1.05.2013 r. było bezprawne”. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie art. 22 k.p. przez uznanie, że strony łączyła prawnie skuteczna umowa o pracę, art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 października

1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.) przez uznanie, że wnioskodawczyni podlega z tego tytułu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, oraz art. 78 k.p. przez uznanie, że wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 11.000 zł jest „adekwatne do szeregu czynności jakie wykonywała wnioskodawczyni, bez określenia zakresu tych czynności, oraz do jej wykształcenia, doświadczenia i kwalifikacji zawodowych”. Wskazał także na niewłaściwe zastosowanie art. 58 k.c. w związku z art. 300 k.p. i przyjęcie, że umowa o pracę z dnia 1 maja 2013 r. „nie była bezprawna i jako taka stanowiła podstawę do objęcia wnioskodawczyni obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznym z tytułu stosunku pracy”.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, podnosząc, że wnioskodawczyni nie udowodniła ważności umowy wiążącej ją z zainteresowanym, oraz że wykonywane na jej podstawie czynności wynikały z zakresu jej obowiązków jako pracownika, zważywszy, że jest członkiem zarządu spółki oraz w spornym okresie nie podlegała żadnej osobie, która pełniłaby rolę pracodawcy. Stwierdził, że „nawet jeżeliby przyjąć, iż wnioskodawczyni w spornym okresie wykonywała czynności na rzecz A., to w oparciu o całokształt zgromadzonych dowodów, zasady logiki i doświadczenia życiowego należy uznać, iż były one wykonywane na innej podstawie prawnej niż stosunek pracy. Sąd Apelacyjny potraktował materiał dowodowy w sposób wybiórczy, a braki uzasadnienia uniemożliwiają kontrolę kasacyjną”. W tych okolicznościach skarga – zdaniem skarżącego – jest oczywiście uzasadniona.

Wnioskodawczyni A. J. G. wniosła o odrzucenie skargi kasacyjnej w całości ze względu na brak umocowania pełnomocnika do reprezentowania organu rentowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a „z ostrożności procesowej”, o oddalenie skargi kasacyjnej w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Powołanie się na oczywistą zasadność skargi, czyli na naruszenie prawa o charakterze kwalifikowanym, wymaga wykazania, że wadliwe zastosowanie przepisu doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.). Co do zasady nie odpowiada temu odwoływanie się w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumentów sprowadzających się do zarzutów ujętych w podstawach skargi, które nie są badane w ramach przedsądu, w którym Sąd Najwyższy ocenia tylko przyczyny kasacyjne przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Argumentacja skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania utożsamiana z zarzutami ujętymi w podstawach skargi kasacyjnej, wyraża ponadto niepoddający się kontroli kasacyjnej brak aprobaty dla ocen mających charakter ustaleń i stosowania prawa w konkretnym stanie faktycznym.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Wniosek A. J. G. o zwrot kosztów postępowania kasacyjnego oddalono w związku z tym, że w odpowiedzi na skargę kasacyjną nie wskazano argumentów dotyczących przyczyn kasacyjnych. Koszty poniesione w związku ze sporządzeniem odpowiedzi na skargę kasacyjną nie mogą być zatem uznane za koszty celowe w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, OSNC 2015 nr 7-8, poz. 91).